

9 Δεκεμβρίου 1940

Σύγκρουση αντιβασιλέων

Ο μαρκήσιος του Νέγκελε Ροδόλφος Γκρατσιάνι (1882 - 1955) είχε διοριστεί αντιβασιλιάς της Αιθιοπίας, μετά την ιταλική εισβολή στην αφρικανική αυτή χώρα. Είχε πρωταγωνιστήσει και ο ίδιος ως στρατηγός στην κατάκτησή της (1936). Στα 1940, ήταν διοικητής της «αφρικανικής στρατιάς», στη Λιβύη, με αποστολή να διώξει τους Άγγλους από την Αφρική.

Προγεφύρωμα των Άγγλων στην Αφρική ήταν η Αίγυπτος που συνορεύει με τη Λιβύη. Στα 1940, ο Άρτσιμπαλ Πέρσιβαλ Ουείβελ (1883 - 1950) ήταν ακόμη στρατηγός και διοικητής των αγγλικών δυνάμεων στην Αφρική. Μετά τον πόλεμο, θα γινόταν αντιβασιλιάς των Ινδιών και θα εργαζόταν για την παροχή αυτοδιοίκησης στην ασιατική εκείνη χώρα. Για την ώρα, όμως, τον απασχολούσε ο Γκρατσιάνι.

Η ιταλική επίθεση ξέσπασε σαρωτική στις 13 Σεπτεμβρίου του 1940. Μέσα σε τρεις μέρες, οι Ιταλοί πέρασαν τα αιγυπτιακά σύνορα και προχώρησαν εκατό χιλιόμετρα. Ανοργάνωτοι κι ανέτοιμοι οι Άγγλοι υποχωρούσαν παντού δίχως μάχη. Με έκπληξη κι ενθουσιασμό, είδαν την αφρικανική στρατιά του Γκρατσιάνι να σταματά την προέλαση και να οχυρώνεται στην περιοχή Σίντι Μπαράνι, αντί να προχωρήσει στο ανυπεράσπιστο Κάιρο. Είχαν όλον τον καιρό να προετοιμαστούν.

Για τους Ιταλούς, η εποχή των θριάμβων είχε περάσει. Στα βουνά της Πίνδου, ο άξονας γνώριζε την πρώτη του ήττα κι ο Μουσολίνι την πρώτη συντριβή ([βλ. 28.10](#) και [18.11.1940](#)). Στις 9 Δεκεμβρίου, ξέσπασε η αγγλική αντεπίθεση. Ο αγγλικός στόλος φάνηκε ξαφνικά στην παραλία κι άρχισε να κανονιοβολεί τις ιταλικές θέσεις, ενώ η αγγλική αεροπορία τις βομβάρδιζε. Τη νύχτα, πρόβαλαν τα μηχανοκίνητα. Το Σίντι Μπαράνι που επί δυο μήνες οχυρωνόταν, έπεσε ως το πρωί. Τους 40.000 έφτασαν οι Ιταλοί αιχμάλωτοι. Μόνη λύση για τον Γκρατσιάνι έμενε η υποχώρηση.

Οι Άγγλοι προχώρησαν ως τα σύνορα, τα πέρασαν και, στις 3 Ιανουαρίου του 1941, κυριεύσαν την πόλη Μπάρντια, τριάντα χιλιόμετρα μέσα στο έδαφος της Λιβύης, συλλαμβάνοντας άλλους 40.000 αιχμαλώτους. Στις 19, πήραν το Τομπρούκ. Την ίδια μέρα, ξεκινούσαν και τις επιχειρήσεις που θα έδιωχναν τους Ιταλούς κι από το Κέρας της Αφρικής ([βλ. 19.1.1941](#)). Στις 30, την Ντέρνα. Στις 5 Φεβρουαρίου, βρίσκονταν 100 χμ. νότια από τη Βεγγάζη. Στις 8, η «αφρικανική στρατιά» του Γκρατσιάνι δεν υπήρχε: 130.000 Ιταλοί και 1.300 κανόνια είχαν πέσει σε αγγλικά χέρια.

Ο Χίτλερ είχε ανησυχήσει. Από τις 6 Φεβρουαρίου, είχε καλέσει τον στρατηγό Ρόμελ στο αρχηγείο του. Στις 13 Φεβρουαρίου του 1941, ο Ρόμελ και το Άφρικα Κορπ μεταφέρονταν στην Αφρική.

1714: Ξαναρχίζει ο πόλεμος ανάμεσα στην Τουρκία και τις Αυστρία, Ρωσία και Βενετία. Το αποτέλεσμα ήταν να εκδιωχθούν οι Βενετσιάνοι από την Πελοπόννησο και η χώρα να υπαχθεί στους Τούρκους. Για τους ραγιάδες, η διαφορά δεν ήταν και πολύ μεγάλη.

1824: Στον περουβιανό πόλεμο της Ανεξαρτησίας, 9.300 Ισπανοί υπό τον Λασέρνα ηττώνται από τους Περουβιανούς πατριώτες υπό τον Σικρ, στη μάχη του Αγιακούτσο. Η νίκη οδήγησε στην ανεξαρτησία του Περού.

1868: Ο Γ. Ε. Γλάδστων γίνεται πρωθυπουργός της Βρετανίας στην πρώτη από τις τέσσερις εκλογικές του νίκες. Είχε διατελέσει ύπατος αρμοστής των Ιονίων Νησιών (1858) και συνηγόρησε να αποδοθούν στην Ελλάδα η Θεσσαλία και η Άρτα (1880).

1917: Στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, τα τουρκικά στρατεύματα παραδίδουν την Ιερουσαλήμ στα βρετανικά.

1961: Ανεξαρτητοποιείται η Τανγκανίκα μέσα στα πλαίσια της Κοινοπολιτείας και πρωθυπουργός της γίνεται ο Ιούλιος Νυερέρε. Έναν χρόνο μετά, η χώρα ανακηρύσσεται δημοκρατία.

1985: Καταδικάζονται σε ισόβια ο πρώην δικτάτορας της Αργεντινής, Χόρχε Βιντέλα, και ο σύντροφός του, μέλος της χούντας, ναύαρχος Εμίλιο Μασέρα, για την συμμετοχή τους στον «βρόμικο πόλεμο» κατά των αριστερών επαναστατών, στον οποίο πάνω από 9.000 άνθρωποι εξαφανίστηκαν.

1987: Ξεσπούν στην Λωρίδα της Γάζας, οι πρώτες εκδηλώσεις της «ιντιφάντα», της άοπλης εξέγερσης των Παλαιστινίων.

1994: Η Βρετανία και το Σιν Φέιν, η πολιτική πτέρυγα του IRA, αρχίζουν τις πρώτες μετά

από περισσότερα από 70 χρόνια, επίσημες συνομιλίες τους.

2002: Ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, Κόφι Ανάν, παραδίδει στις ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή πλευρές το αναθεωρημένο σχέδιό του για την επίλυση του Κυπριακού. Η ελληνοκυπριακή πλευρά διαπιστώνει βελτιώσεις σε σχέση με το αρχικό κείμενο.

2014: Η αναγγελία, την προηγούμενη ημέρα, ότι επισπεύδεται, για τις 16 του μήνα, η διαδικασία εκλογής προέδρου της Δημοκρατίας και η ανακοίνωση, τη σημερινή ημέρα, του ονόματος του Σταύρου Δήμα, ως επιλογή της συγκυβέρνησης ΝΔ – ΠΑΣΟΚ για το αξίωμα, ρίχνει τον δείκτη του χρηματιστηρίου στις 902,84 μονάδες: Πτώση 12,78%, η μεγαλύτερη από το 1987. Οι «αγορές» προεξοφλούν ότι η χώρα βαδίζει προς πρόωρες εκλογές, τις οποίες αναμένουν ότι θα κερδίσει ο ΣΥΡΙΖΑ.

Η 9^η Δεκεμβρίου στον πολιτισμό

9 Δεκεμβρίου 1641

Πεθαίνει ο Άντονι Βαν Ντάικ

Αδιαφορούσε για τα μοντέλα του αλλά έδινε με κάθε λαμπρότητα τις λεπτομέρειες των φορεμάτων και των κοσμημάτων για τα οποία οι πελάτες του περηφανεύονταν. Τον κατηγορούσαν ότι οι προσωπογραφίες του κολάκευαν τις δεσποινίδες του βασιλικού περιβάλλοντος. Ο Άντονι Βαν Ντάικ όμως είχε πιάσει το νόημα της ζωής, έχοντας εκμεταλλευτεί στο έπακρο τη ματαιοδοξία της υψηλής πελατείας του στην αυλή του βασιλιά Καρόλου Α΄ της Αγγλίας. Γεννήθηκε στις 22 Μαρτίου του 1599, στην Φλαμανδία, κι από πολύ μικρός έδειξε το ταλέντο του στη ζωγραφική. Μόλις έντεκα χρόνων, στα 1610, ήταν μαθητής του σπουδαίου ζωγράφου, Ανρί Βαν Μπάαλεν. Και στα είκοσι, δούλεψε πλάι στον Ρούμπενς, ο οποίος άσκησε μεγάλη επιρροή στην τεχνοτροπία του. Ο Βαν Ντάικ πέρασε ένα μικρό διάστημα στην Ιταλία κι έπειτα βρέθηκε στο Λονδίνο, σερ, προσωπικός ζωγράφος του βασιλιά και ζωγράφος θρησκευτικών παραστάσεων. Τη μεγάλη φήμη του όμως την απέκτησε με τα πορτρέτα που φιλοτεχνούσε. Οι τεχνοκριτικοί διαπίστωναν ότι δεν είχαν τη ρωμαλεότητα των έργων του Ρούμπενς αλλά έδειχναν βαθιά μελέτη του χαρακτήρα των μοντέλων του. Και του αναγνώρισαν ότι, με τα πορτρέτα του, εγκαινίασε παράδοση στην προσωπογραφία της αγγλικής αριστοκρατίας του 17^{ου} αιώνα. Πέθανε στις 9 Δεκεμβρίου του 1641, σε ηλικία 42 χρόνων, και θεωρείται ένας από τους πιο σπουδαίους εκπροσώπους της φλαμανδικής σχολής του αιώνα του.

1608: Γεννιέται ο Βρετανός ποιητής Τζον Μίλτον, γνωστός για τα έργα του «Χαμένος Παράδεισος», «Ξανακερδισμένος Παράδεισος» και «Ο αγωνιστής Σαμψών». Πέθανε το 1674.

1900: Καθιερώνεται το τουρνουά Ντέιβις στο τένις, όταν ο Αμερικανός τενίστας Ντουάιτ Ντέιβις αθλοθετεί βαρύτιμο κύπελλο.

1916: Γεννιέται ο Αμερικανός ηθοποιός, Κερκ Ντάγκλας (Ισούρ Ντανιέλοβιτς).

2009: Η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή αποφασίζει ότι το χρυσό μετάλλιο στα 100 μ. γυναικών, της Ολυμπιάδας του Σίδνεϊ (2000), που αφαιρέθηκε από την Αμερικανίδα Μάριον Τζόουνς, δεν γίνεται να δοθεί στη δεύτερη (Κατερίνα Θάνου), η οποία τιμωρήθηκε από την IAAF με δυο χρόνια αποκλεισμό από τους στίβους «εξαιτίας των γεγονότων της Ολυμπιάδας της Αθήνας, όταν ντρόπιασε το Ολυμπιακό κίνημα».

2012: Η εθνική Ελλάδας νεανίδων στην υδατοσφαίριση νικά 9 – 5 την αντίστοιχη ομάδα της Ουγγαρίας (στο Περθ της Αυστραλίας) και ανακηρύσσεται παγκόσμια πρωταθλήτρια.